



ISSN 1407-9321



## TELEVĪZIJAS PROGRAMMA

16. — 22. maijs

Vārkavas  
novadā  
konstatēts  
cūku mēris

2. lappusē

Ceremonija  
kritušo  
leģionāru  
piemiņai

4. lappusē

Skolēni savāc  
tonnām  
bateriju un  
makulatūras

10. lappusē

## Preiļos skolēni paši izvēlas mācību vietu un laiku

● Preiļu Valsts ģimnāzijas pārmaiņu plāns atzīts par labāko un saņem 10 000 eiro



● Uzvarētāju komanda — Juris Erts (no kreisās), Preiļu valsts ģimnāzijas (PVĢ) direktores vietnieks informātikas jautājumos un programmēšanas skolotājs, Ineta Ivanova, direktores vietniece mācību darbā un matemātikas skolotāja, Ligita Pauniņa, PVĢ direktore un matemātikas skolotāja, Silvija Kivko (otrā no labās), latviešu valodas un literatūras skolotāja — kopā ar bijušo izglītības un zinātnes ministri Māriti Seili (centrā) un viņu mentoru Alekseju Čiževski, kurš palīdzēja ģimnāzijai pie pārmaiņu projekta izstrādes.

Izglītības programmas "Samsung Skola nākotnei" finālā ar skolas komandas izstrādāto pārmaiņu projektu, kas paredz iespēju skolēniem pašiem izvēlēties mācību vietu, laiku un tempu, uzvarējusi Preiļu Valsts ģimnāzija, iegūstot galveno balvu — Samsung tehnoloģijas skolai 10 000 eiro vērtībā.

Noslēguma pasākumā savus pārmaiņu projektus prezentēja desmit skolu komandas no Baltinavas, Grundzāles, Jelgavas, Limbažiem, Preiļiem, Rīgas, Tukuma, Valmieras un Ventspils. Interesanti, ka skolu izstrādātos pārmaiņu redzējumus vieno trīs galvenās idejas — lielāka skolēnu izvēles brīvība un atbildība, teorijas pietuvināšana praksei, kā arī tehnoloģiju radīto iespēju izmantošana mācībās.

Skolu prezentācijas vērtēja ekspertu žūrija priekšsēdētājas Mārites Seiles vadībā. Viņa uzteica skolas par atvērtību jaunām idejām un gatavību mācīties, meklējot labākos veidus, kā nodrošināt arvien efektīvāku mācību procesu skolā, nodrošinot ne tikai zināšanu apguvi, bet arī dodot iespējas tās izmantot prak-

tiski. Skolu projektu izstrāde, sadarbojoties skolēniem, skolotājiem, vecākiem, uzņēmējiem, demonstrēja vislabāko attīstības ceļu.

Programmā "Samsung Skola nākotnei" 60 pedagogi no 15 Latvijas skolām četrus mēnešus bez maksas apguva mūsdienu mācību procesā noderīgas prasmes un zināšanas. Tās ietver jēgpilnu tehnoloģiju lietošanu mācībās, pārmaiņu vadību, diskusiju prasmes, komandas veidošanu un daudz citu tēmu, kas skolotājiem palīdzēs pilnveidot mācību procesu.

### Preiļu Valsts ģimnāzijas pārmaiņu projekts

Aptaujājot savas ģimnāzijas audzēkņus, kā galveno izaicinājumu skolotāji konstatēja mācību tempa neatbilstību — vairāk nekā 70% skolēnu atzina, ka mācības stundās notiek pārāk ātri vai pārāk lēni. Gandrīz puse — 43% skolēnu atzina, ka jūtas pārslogoti. Lai piedāvātu skolēniem iespēju mācīties savā ritmā, Preiļu Valsts ģimnāzija izveidojusi jaunu mācību pieeju, daļu no mācību laika atvēlot obligātajam stundu apmeklējumam, bet daļu — brīvajam.

Ģimnāzistiem radīta iespēja patstāvīgi vai kopā ar skolasbiedriem mācīties atbilstoši skolotāja sagatavotam mācību plānam, kā arī tiek piedāvāta iespēja noskatīties stundu videoierakstus, kas īpaši noderīgi bērniem slimības vai citu prombūtnes iemeslu gadījumā. Ar audzēkņiem, kuri izvēlas mācīties pēc jaunās sistēmas, tiek slēgts līgums, līdz ar to skolēni uzņemas skaidru atbildību par savu izaugsmi.

Projekta testā piedalījās deviņi skolotāji un 62 ģimnāzijas audzēkņi — lielākā daļa iesaistīto skolēnu atzina, ka mācību process kļuvis mūsdienīgāks, puse norādīja, ka mācību laiku izmantojoši optimālāk, un 26% skolēnu uzlabojušās sekmes.

L.Bite,  
"Samsung Skola nākotnei"  
programmas vadītāja  
Baltijā



11. maijā Preiļu Valsts ģimnāzija pulcējās skolotāji, darbinieki, 3.D kursa audzēkņi, tika aicināti vecāki, kā arī citi interesenti, lai komanda iepazīstinātu ar projektu, dalītos iespaidos.



### 15. maijā — Vasarsvētki

Vasarsvētki ir trešie nozīmīgākie svētki kristiešu liturģiskajā gadā pēc Lieldienām un Ziemassvētkiem. Tos svin svētdienā, kas iekrīt piecdesmit dienas pēc Lieldienām, un sauc arī par Svētā Gara atnākšanas dienu. Vēl Vasarsvētki saistās ar meiju smaržu. Vasarsvētku sestdienā visi tīra un pušķo sētu, sakopj istabas, slauka pagalmus, izpušķo māju ar bērziem, ceriņiem. Istabās ienes bērzus un noliek pie gultām.

Tautas ticējumi vēsta, ja pērkons ruc pirms Vasarsvētkiem, būs auglīga vasara. Vasarsvētku meijas jāliek šķūnī zem siena, tad siens nepelē. Kas Vasarsvētku meijas velk gar zemi, tas dabū kašķi.

## ZIŅAS

### Latgales plānošanas reģiona attīstības padome lēma par ceļiem un kultūru

10. maijā Ludzā notika Latgales plānošanas reģiona attīstības padomes sēde, kuras galvenais mērķis bija apzināt svarīgākos no AS "Latvijas Valsts ceļi" (LVC) 2016. gada būvdarbu sezonā paredzētiem darbiem un valsts autoceļu atjaunošanas un pārbūves plānošanu Latgales reģionā.

Kā norādīja Latgales plānošanas reģiona attīstības padomes priekšsēdētāja Alina Gendele, jebkurai pašvaldībai akūti nepieciešams valsts atbalsts reģionālo autoceļu sakārtošanā un, lai garantētu visu projektu sekmīgu un savlaicīgu realizāciju, nepieciešama cieša un produktīva institūciju savstarpēja sadarbība.

Otra sēdes daļa tika veltīta dažādām ar kultūru saistītām aktualitātēm, kā, piemēram, par Latgales fotogrāfu biedrības iecerēm un ierosinājumiem pašvaldībām sakarā ar Latvijas valsts simtgades pasākumiem, par ko ziņoja biedrības vadītājs Igors Pličs; latgaliešu rakstu valodas izmantošanu pašvaldības darbā, kā arī kultūru festivāla "Pynu pynu sītu" aktualitātēm, kas norisināsies no 1.-3. jūlijam Daugavpilī un visā Latgalē. Festivālu līdzorganizē un atbalsta Latgales plānošanas reģions.

### Plānots, ka izmaksas par suņu apzīmēšanu un reģistrāciju būs aptuveni 15 eiro

Laikraksta "Novadnieks" 10. maija numurā bija publicēta informācija "Lemj par obligātās suņu čipēšanas beigu termiņa atlikšanu līdz janvārim". Pēc informācijas publicēšanas Zemkopības ministrija darīja zināmu, ka noteikumu projekts par izmaiņām mājas (istabas) dzīvnieku reģistrēšanu nav stājies spēkā un, tiklīdz valdība to izskatīs, tiks izsūtīta informācija par izmaiņām, ko tieši valdība būs akceptējusi.

Zemkopības ministrijas sabiedrisko attiecību speciāliste Rūta Rudzīte informē, ka iecerēts veikt grozījumus noteikumos "Lauksaimniecības datu centra publisko maksas pakalpojumu cenrādīs", lai atceltu dzīvnieku reģistrācijas maksu patversmes dzīvniekiem. Plānots, ka izmaksas par suņu apzīmēšanu un reģistrāciju pie Pārtikas un veterinārā dienesta inspektoriem vai pilnvarotiem veterinārārstiem varētu būt aptuveni 15 eiro.

## NACIONĀLĀS ZIŅAS

### Sagatavoti grozījumi likumā, lai cīnītos ar nelegālajiem TV izplatītājiem

Kultūras ministrijas darba grupa sagatavojusi grozījumus Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā, lai varētu efektīvāk cīnīties ar nelegālajiem televīzijas izplatītājiem internetā, LTV raidījumam «Rita panorāma» sacīja biedrības «Nē, pirātismam Latvijā» vadītāja Dace Kotzeva. Līdz 1. jūlijam šie likuma grozījumi tiks iesniegti Ministru kabinetā un pēc tam tiks virzīti uz Saeimu. Tāpat, strādājot pie nākamā gada budžeta, tiks rosināts stiprināt Ekonomikas policijas kapacitāti un izveidot papildus septiņas štata vietas cīņai ar pirātismu. Patlaban ir tikai trīs inspektori uz visu Latviju, informēja Kotzeva. Viņa piebilda, ka Latvijā aptuveni 100 000 mājsaimniecības izmanto nelegālo televīzijas izplatītāju pakalpojumus. «Ja ņem vērā pirātu piedāvāto vidējo abonēšanas maksu 10-12 eiro mēnesī, var rēķināt, kādi zaudējumi valstij tiek radīti nesāņemtā pievienotās vērtības nodokļa un citu nodokļu veidā,» stāstīja Kotzeva. Biedrības «Nē, pirātismam Latvijā» vadītāja skaidroja, ka nelegālie izplatītāji zog saturu, nemaksā autoriem, līdz ar to pakalpojums tiek piedāvāts par zemāko cenu, kas rada negodīgu konkurenci legālajiem izplatītājiem. Biedrības «Nē, pirātismam Latvijā» dibinātāji ir televīzijas nozares uzņēmumi «Viasat» AS Latvijas filiāle, «Lattelecom», «Baltcom» un «Pirmais Baltijas kanāls», kā arī filmu izplatītāji «Forum Cinemas», nesens iesniegumu dalībai biedrībā iesniedzis arī «Cinamon Kino».

### Latvija saņem uzaicinājumu pievienoties bagāto valstu klubam OECD

Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) dalībvalstis pieņēmušas lēmumu uzaicināt Latviju kļūt par pilntiesīgu organizācijas 35. dalībvalsti, informēja Ārlietu ministrija (ĀM). Nākamais solis pēc OECD Padomes lēmuma uzaicināt Latviju pievienoties OECD būs Latvijas pievienošanās līguma parakstīšana, kas notiks Parīzē OECD ikgadējās ministru sanāksmes laikā 2. jūnijā. Pēc līguma parakstīšanas un ratifikācijas Saeimā Latvija kļūs par pilntiesīgu OECD dalībvalsti. «Kā OECD dalībvalstij kopīgi ar citām pasaules attīstītākajām ekonomikām mums būs iespēja risināt būtiskākos globālos izaicinājumus, kuru tiešās un netiešās sekas arvien vairāk ietekmē valsts iekšpolitiskos procesus. Latvijai būs iespēja izmantot OECD dalībvalstu un ekspertu pieredzi, lai turpinātu uzlabot sniegumu teju visās tautsaimniecības nozarēs un kāpinātu Latvijas iedzīvotāju dzīves līmeni. Dalība pasaules attīstītāko valstu organizācijā pati par sevi nav labklājības garants. Tā būs mūsu pašu atbildība nodrošināt to, ka pilnvērtīgi izmantojam dalību OECD,» sola ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs.

### Juridiskā komisija trešajā lasījumā atbalsta atteikšanos no deputātu imunitātes administratīvajās lietās

Saeimas Juridiskā komisija trešdien, 11. maijā, izskatīšanai Saeimā trešajā galīgajā lasījumā atbalstīja grozījumus Latvijas Republikas Satversmē, kas paredz, ka Saeimas deputātam varēs uzlikt administratīvu sodu bez parlamenta piekrišanas. Lai nodrošinātu, ka sabiedrība joprojām var uzziņāt par deputātu izdarītajiem administratīvajiem pārkāpumiem, Juridiskā komisija likumprojektu trešajā lasījumā papildinājusi ar kārtību, kādā tiks paziņoti par administratīvi sodītajiem deputātiem. To darīs Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija, reizi kārtējās sesijas laikā Saeimas sēdē paziņojot par iepriekšējās sesijas un starpsesiju laikā administratīvi sodītajiem deputātiem. Paziņojumā ietvers informāciju par deputāta izdarīto administratīvo pārkāpumu, norādot normatīvā akta normu, kurā paredzēts pārkāpums, par kura izdarīšanu persona saukta pie administratīvās atbildības; institūciju, kura pieņēmusi lēmumu par administratīvā soda uzlikšanu; uzliktā soda veidu, kā arī datumu, kad stājies spēkā lēmums par administratīvā soda uzlikšanu. Šāda paziņojuma sagatavošanai Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijai ir tiesības pieprasīt ziņas no Sodū registra. Patlaban Satversme noteic, ka pret Saeimas locekli nevar uzlikt kriminālvajāšanu vai uzlikt viņam administratīvu sodu bez Saeimas piekrišanas.

## NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.  
Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.  
Izdavējs – SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».  
Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.  
Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv  
Tālr. 65307057, mob. tālr. 29410288 (redaktorei),  
65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),  
Zurnālistiem — 65307058.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.  
Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.  
Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.  
Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: [www.novadnieks.lv](http://www.novadnieks.lv)

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī  
(otrdien, piekdien).

*Viena no lietām, kuru ir visgrūtāk atdot, ir laipnība —  
lai gan parasti tā tiek atgriezta atpakaļ.*

## Āfrikas cūku mēris joprojām cirkulē — jāatceras par biodrošību

### ● VĀRKAVAS novadā konstatēta saslimšana ar Āfrikas cūku mēri

**Maija sākumā VĀRKAVAS novadā tika konstatēta kārtējā ar Āfrikas cūku mēri slimā meža cūka. Lai gan mājas cūkām saslimšanas gadījumi nav konstatēti, iedzīvotājus situācija uztrauc. Sākas vasara, cilvēki dosies uz mežu ogot un sēņot, tādā veidā bīstamās infekcijas izraisītājs varētu tikt izplatīts arī mājas cūku novietnēs. Šajā sakarā «Novadnieks» lūdz skaidrojumu Pārtikas un veterinārā dienesta (PVD) speciālistiem. To sagatavojusi PVD sabiedrisko attiecību daļas vadītāja Ilze Meistere.**

Pavasari un vasarā, kas ir paaugstināts Āfrikas cūku mēra bīstamības periods mājas cūkām, Pārtikas un veterinārā dienests atgādina par biodrošības nozīmi mājas cūku pasargāšanā no šīs bīstamās dzīvnieku infekcijas slimības.

Lai gan rudens un ziemas periodā jauni Āfrikas cūku mēra saslimšanas gadījumi mājas cūkām nav konstatēti, meža cūku populācijā vīruss joprojām cirkulē. Katru nedēļu tiek reģistrēti aptuveni astoņi jauni saslimšanas gadījumi ar Āfrikas cūku mēri meža cūkām. Tas nozīmē, ka mēra vīruss ir izplatīts vidē un vismazākā nevērība biodrošības ieviešanā var ne tikai ienest to saimniecībā, bet arī stimulēt tā izplatību tālāk Latvijas teritorijā.

Tāpēc Pārtikas un veterinārā die-

neests aicina ievērot biodrošības pasākumus.

✓ Cūkas nedrīkst turēt āra aplokos, jānovērš to kontakts ar savvaļas un klaiņojošiem dzīvniekiem.

✓ Nedrīkst pieļaut savvaļas putnu iekļūšanu cūku novietnēs un barības uzglabāšanas vietās.

✓ Nedrīkst lietot pakaišus, ja pastāv aizdomas, ka tiem varētu būt piekļuvuši savvaļas dzīvnieki.

✓ Cūkām nedrīkst izbarot zaļbarību (arī pagalmos pļauto zāli), termiski neapstrādātus kartupeļus, sevišķi, ja cūku novietne atrodas tuvu mežam.

✓ Kopjot dzīvniekus, jāizmanto tikai šim darbam paredzēts apģērbs un apavi, kuri netiek valkāti ārpus novietnes.

✓ Pie ieejas novietnē jānodrošina apavu dezinfekcija, kā arī novietnē jāveic regulāri tīrīšanas un dezinfekcijas pasākumi.

✓ Ja cūkas izskatās neveselas, nekavējoties jāizsauc veterinārārsts.

Par biodrošības pasākumu ieviešanu un izpildi novietnēs, kurās tur un audzē cūku sugas dzīvniekus, tajā skaitā dezinfekcijas līdzekļu iegādi, atbildīgs ir dzīvnieku īpašnieks vai turētājs.

Tāpat Pārtikas un veterinārā dienests atgādina, ka novietne un cūkas jāreģistrē Lauksaimniecības datu centrā un regulāri jāatjauno informācija par novietnē turēto cūku skaitu.

Āfrikas cūku mēris ir neārstējama dzīvnieku infekcijas slimība, ar kuru

slimo gan mājas, gan meža cūkas.

Pedējais saslimšanas gadījums ar Āfrikas cūku mēri mājas cūkām konstatēts 2015. gada septembrī. Kopumā pērn Āfrikas cūku mēra dēļ bija jāiznīcina 213 mājas cūkas, bet gadu iepriekš – 2014. gadā – 564 mājas cūkas.

Nāvējošā slimība šogad konstatēta jau 411 meža cūkām, kas ir gandrīz trīs reizes vairāk nekā pērn līdzīgā laika periodā, kad Āfrikas cūku mēris tika konstatēts 162 meža cūkām.

Āfrikas cūku mēris līdz šim ir skāris 53 novadus Latvijā.

Jāatgādina, ka Āfrikas cūku mēra dēļ Latvijā ir noteiktas sekojošas ierobežojumu teritorijas: 1. jeb riska teritorija (ĀCM gadījumi nav konstatēti, taču teritorija robežojas ar 2. un 3. teritoriju); 2. jeb inficētā teritorija (konstatēta meža cūku saslimšana ar ĀCM) un 3. jeb kritiskā teritorija (konstatēta gan meža, gan mājas cūku saslimšana ar ĀCM).

Eiropas Komisija šī gada sākumā, pateicoties Baltijas valstu un Polijas kompetento uzraudzības iestāžu iniciatīvai, mikstināja uz 3. teritoriju attiecināmos ierobežojumus, proti, ievērojot striktus nosacījumus, ir atļauta mājas cūku pārvietošana, tostarp uz citām Āfrikas cūku mēra skartajām ES dalībvalstīm.

Ja šajā vasarā netiks konstatēti jauni saslimšanas gadījumi mājas cūkām ar Āfrikas cūku mēri, PVD aicinās Eiropas Komisiju atcelt 3. ierobežojumu teritoriju, tādējādi atvieglojot cūku, un cūkgaļas produktu apriti.

## Stambulas konvencija ir nepieciešama

**Valdība 10. maijā pilnvaroja labklājības ministru Jāni Reiru parakstīt Eiropas Padomes konvenciju par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu, pievienojot deklarāciju, ka Latvija piemēros konvenciju atbilstoši Latvijas Republikas Satversmē noteiktajiem principiem un noteikumiem.**

„Tas, ka Latvijā, salīdzinot ar Eiropu, ir augstāks vardarbības līmenis, ir ļoti satraucoši. Tieši tāpēc šobrīd ir vitāli svarīga katra diena, lai panāktu konvencijas parakstīšanu. Tas ir dzīvības un veselības jautājums,» atzīst labklājības ministrs Jānis Reirs.

LM norāda, ka lielākā daļa konvencijas nosacījumu jau ir ietverti Latvijas normatīvajos aktos. Latvijas Republikas Satversme, tai pakārtotie normatīvie akti, kā arī politikas plānošanas dokumenti jau patlaban aizliedz spīdzināšanu, cietsirdīgu vai cieņu pazemojošu izturēšanos pret cilvēku. Turklāt Latvijā pēdējo gadu laikā ir veiktas būtiskas izmaiņas tiesību aktos, lai mazinātu vardarbību ģimenē un vardarbību pret sievietēm.

Piemēram, 2014. gada pavasarī stājās

spēkā Civilprocesa likuma izmaiņas, kas dod iespēju cietušajiem lūgt pagaidu aizsardzību no vardarbības. 2015. gadā Latvijā ieviesa valsts rehabilitācijas programmas upurim un vardarbības veicējiem. Daudzas no šīm aktivitātēm atbilst arī konvencijas prasībām.

Vardarbība pret sievietēm un vardarbība ģimenē ir ļoti nopietna problēma ar tālejoši negatīvām sekām, kas pasaulē un arī Latvijā skar vidēji katru trešo sievieti un bērnu, un nelabvēlīgi ietekmē visu sabiedrību. ES Pamattiesību aģentūras 2014. gadā publicētajos pētījumā „Vardarbība pret sievietēm: ES mēroga apsekojums” rezultātos noskaidroti satraucoši dati: Latvijā, salīdzinot ar Eiropas rādītājiem, vardarbības līmenis pret sievietēm ģimenēs ir augstāks.

Pētījumā iegūtie dati liecina, ka fizisku un/vai seksuālu vardarbību no esošā vai bijušā partnera savas dzīves laikā vidēji ES dalībvalstīs piedzīvojuši 22% sieviešu, turpretī Latvijā — 32% sieviešu, kas atbilst 270 tūkstošiem sieviešu vecumā no 15 līdz 75 gadiem. Tātad katru dienu Latvijā no partnera vardarbības vidēji cieš 115 sievietes, pat pieņemot, ka gada laikā pret katru bijis vērsti tikai viens vardarbības akts.

## ANO paredz migrācijas apjomu pieaugumu tuvākajās desmitgadēs

**Tuvākajās desmitgadēs cilvēku masveida pārvietošanās mērogi saglabāsies vai palielināsies vardarbīgu konfliktu, nabadzības, nevienlīdzības, klimata izmaiņu un citu faktoru dēļ, teikts ANO ģenerālsekretāra Bana Gimuna ziņojumā, skaidro LETA—NEWSRU.**

„Neskatoties uz to, ka tiek pielikti titāniski

pūliņi, atbildes pasākumi bieži vien neatbilst vajadzībām,» uzsvēra Bans.

Kā norādīts ziņojumā, 2015. gadā migrantu un bēgļu skaits sasniedza 244 miljonus, kas ir par 41% vairāk nekā 2000. gadā, kad šādu cilvēku bija 177 miljoni.

„Atbilstoši prognozēm, pasaules iedzīvotāju skaits apskatāmā nākotnē turpinās pieaugt un sagaidāms, ka 2050. gadā sasnies 9,7 miljardus. Ja starptautisko mig-

rantu daļa pasaules iedzīvotāju vidū saglabājas nemainīga, tad migrantu skaits 2050. gadā visā pasaulē sasnies 321 miljonus,» pavēstīja Bans.

Viņš puda cerību, ka šogad 16. septembrī Nujorkā paredzētais samits par bēgļu un migrācijas problēmām kļūs ne tikai par stimulu pašreizējo saistību izpildīšanai, bet arī ļaus ķerties pie problēmas dziļāko cēloņu risināšanas.

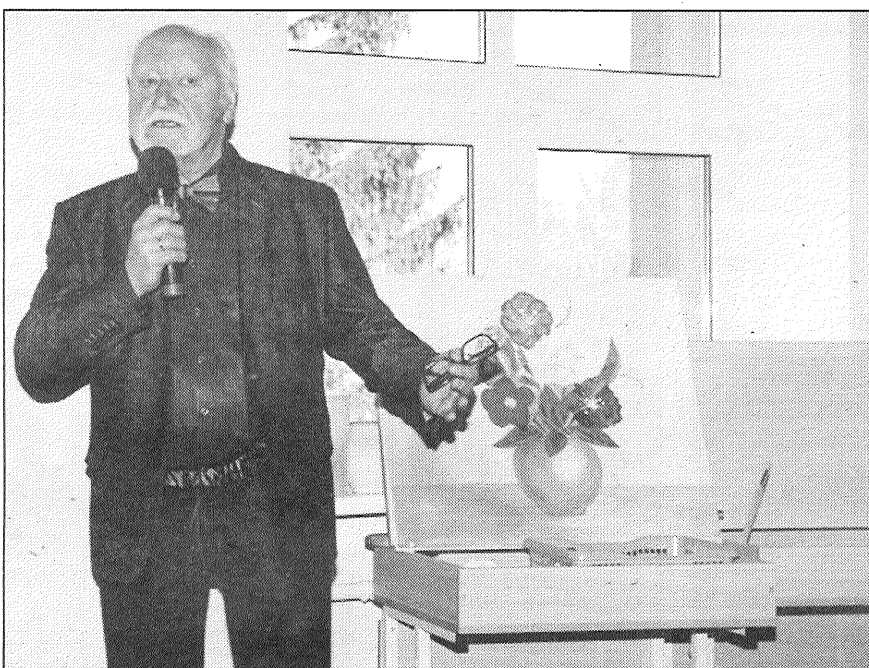


## Preiļu novada skolēnu viesis — Jānis Streičs

Par skaistu tradīciju kļuvis Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja pasākums Latvijas neatkarības deklarācijas pieņemšanas gadadienai "Lāga dvēseļu straumei" Preiļu 2. vidusskolā 9. maijā pulcēja piecu novada skolu jauniešus, pedagogus un citus interesentus. Tā bija iespēja tikties ar mūsu novadnieku, kinorežisoru, gleznotāju, Preiļu novada Goda pilsoni un Triju zvaigžņu ordeņa kavalieri Jāni Streiču.

Kā informē Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja galvenā krājuma glabātāja Anda Mihailova, tā bija sirsnības, patriotisma un labestības paraugstunda, kas katram klātesošajam lika aizdomāties par Latgali, kas, Jāņa Streiča vārdiem runājot, ir Latvijai devusi gan vārdu, gan valodu, gan karogu. Mākslinieks aicināja cieņā un svētumā turēt savu valodu, dalījās atmiņās par mākslas filmas "Cilvēkberns" veidošanas spilgtākajām epizodēm.

Tā kā šis ir Jāņa Streiča 80. jubilejas gads, Preiļu Goda pilsonis saņēma novada skolēnu sagatavotos apsveikumus tautas deju, dziesmu, dzejas un uzvedumu formā. Preiļu novada domes priekšsēdētāja Maruta Plivda ciemiņam pasniedza suveniru — ziedu plāvas tauriņu, kuru Streičs turpat arī pielaikojā — derēja! Novada skolu direktorus pasniedza ziedus un teica laba vēlējumu. Pasākuma noslēgumā tapa radošs darbs, kura gleznošanā piedalījās jaunie mākslinieki no Preiļu 1. pamatskolas, Preiļu Valsts ģimnāzijas, Salas pamatskolas, Pelēcu pamatskolas un



● "Mūsu dzīve ir ceļš no zvaigznēm uz zvaigznēm," saka novadnieks Jānis Streičs. Viņa tikšanās ar Preiļu novada skolēniem bija pilna sirsnības, patriotisma un labestības. Foto: G. Vilcāns

Preiļu 2. vidusskolas. Gleznotājs Jānis Streičs kopdarbu novērtēja atzinīgi.

Pēc pasākuma mākslinieks atzinies savās izjūtās. Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja direktore Tekla Bekeša teic, ka Jānis Streičs līcis nodot vairākas pateicības. Preiļu 2. vidusskolai — par pasākuma organizēšanu, kas parādīja, ka nav tukši jārunā par Latviju, par balti klāto galdu un garšīgo maizi. Preiļu 1. pamatskolai — par dejām un jauniešiem, kuri dejojot izšķīl zvaigznes un līdz ar to spodrina Latgales zvaigzni Brīvības pieminekli. Preiļu Valsts ģim-

nāzijas folkloras kopai "Rūtoj" par latgaliskajām dziesmām un senajām melodijām. Ikvienam mākslinieks atradis labu vārdu un vēlējumu.

Savukārt Preiļu 2. vidusskolas direktore Nadežda Hļebņikova atbalsta ierosinājumu nākamgad visiem atkal būt kopā, lai atzīmētu Latvijas valstij nozīmīgos svētkus. Arī muzejs gaida idejas nākamā gada pasākumam un priekšlikumus par personību, ko nākamreiz aicināt pie balti klāta galda.

L. Kirillova

## 12. MAIJS — STARPTAUTISKĀ MĀSU DIENA

### Paldies medicīnas māsām par ilggadēju darbu

Starptautiskā Māsu diena tiek svinēta visā pasaulē katru gadu 12. maijā Florences Naitingeilas dzimšanas dienā. Viņa ir devusi būtisku ieguldījumu māsu profesijas attīstībā, formulējot māsu profesijas pamatmērķus. F. Naitingeila savās grāmatās aprakstīja, ka māsām savā darbā jāpielieto rokas (praktiskās iemaņas), galva (teorētiskās zināšanas) un sirds (attiecīgs empātija), bet svarīgākā ir sirds, tāpat ievērojama attiecīgs pret pacientu. Kā ik gadu Starptautiskā Māsu padome izvirza tēmu apspriešanai individuāli māsām, organizācijām, asociācijām un veselības aprūpes iestādēm: 2016. gada Starptautiskās Māsu dienas tēma ir "Māsa: Pārmaiņu spēks: Uzlabot veselības aprūpes elasticitāti".

SIA „Preiļu slimnīca” Neatliekamās medicīniskās palīdzības nodaļas māsa LŪCIJA PRIKULE medicīnā strādā jau 43 gadus. Preiļu slimnīca ir viņas vienīgā darba vieta. Lūcija par sevi saka: „Medicīna un palīdzēt cilvēkiem tas ir aicinājums man no bērnības.” Sekojot mūža aicinājumam, Lūcija uzsāka mācīties par feldšeri Paula Dauges Rīgas 1. medicīnas skolā. Tūlīt pēc izlaiduma atgriezās savā dzimtajā pusē. 1973. gadā Lūcija uzsāka darbu Preiļu slimnīcā, terapijas nodaļā. Lūcija dalās atmiņās par darbu: „Nodaļa bija liela, uz 60 gultām. Arī gaiteni, tika izvietotas gultas, jo nodaļa regulāri bija pārpildīta. Darba apstākļi tolaik ļoti atšķīrās no šobrīdējiem. Dienā divas māšas, bet naktī viena — aprūpēja 60 un vairāk pacientus. Nebija vienreizlietojamo medicīnas ierīču, strādājām ar stikla špricēm, kuras bija pašām jāmazgā, jādezinficē un jāvāra. Sistēmas infūzijām meistaroja no gumijas caurulītēm. Tolaik populāras bija „bankas”. Katru vakaru bija jāuzliek bankas vismaz 10 pacientiem. Tā bija laikietilpīga procedūra. Penicilīns jāšpricē sešas reizes dienā, bija jāatšķaida pa 100 un vairāk pudeliņu penicilīna. Tā ir tikai maza daļa no māšas pienākumiem, galvenais bija

rūpes par pacientiem. Darbs bija ļoti intensīvs, bet jaunības spars un entuziasms ļāva būt nenogurstošai, smaidīgai un laipnai.”

No 1984. gada Lūcija darbu turpina uzņemšanas nodaļā, kuru var dēvēt par „karsto punktu”. Šajā nodaļā visbiežāk sastopas ar sāpju izmociņu, nobijušos, satrauktus, izmisušu cilvēku. Lūcija spēj reaģēt un rīkoties precīzi un organizēti dažādās situācijās un neparastos gadījumos, mierina, atbalsta un iedrošina pacientus un viņu tuviniekus. Bieži svarīgi pacientu ir tikai uz klausīt. Māšas darbs nenozīmē tikai medicīnisku manipulāciju veikšanu, bet arī atbalsta sniegšanu.

Spēkus un enerģiju pēc smagām dežūrām Lūcija atjauno, darbojoties pa savu mazdārziņu un puķu dobēm. Prieku rada mazbērni.

Viena no galvenajām māšas īpašībām esot ievērojama kopā ar profesionalitāti. Laikā, kad lielu lomu spēlēja materiālā pasaule, nedrīkst aizmirst par garīgo pasauli: „Būt cilvēciņam,” uzskata Lūcija, „ikvienā dzīves situācijā — darbā, mājās, saskarsmē ar kolēģiem un radniekiem.” Vislielākais prieks nodaļas māšai ir tad, kad pacients ir izveselojies un smaidīgs dodas mājās. Gandarījumu Lūcijai sniedz pacientu „paldies”, arī vārdos nepateiktie, tikai acis nolasāmie. Tas ir tas, kas dod spēku un vēlmi strādāt un palīdzēt cilvēkiem.

Kurš gan nepazīst māšīnu — rentgenlaboranti ALBĪNU VAĻICKU? Ja ir gadījies kāda trauma vai nepieciešamība pēc rentgenizmeklējuma — tur jau mūs sagaida sirsnīgā, nopietnā, vienkāršā, savā profesijā augsti kvalificētā mediķe.

Medicīnu izvēlējusies pēc nejaušības principa, gājusi mācīties draudzene un viņa tai pievienojusies. 1970. gadā pabeigusi Rīgas 2. medicīnas skolu, iegūstot māšas kvalifikāciju, sāka strādāt Balvu rajona Bērziņu slimnīcā par māsu, bet drīz vien 1971. gadā Albīna pēc sludinājuma ierodas Preiļos un strādā tuberkulozes slimnīcā. Pēc dažiem gadiem uzsāk darbu terapijas nodaļā.

Albīna iet laikam līdzī, pielāgojas visdažādākajām situācijām. Kā medicīnas māsa Albīna strādāja gan Preiļu tuberkulozes slimnīcā, gan Preiļu slimnīcas terapijas nodaļā, gan papildus apmācījās par radiologa asistentu. Albīna ir zinātkāra, sirds gudra, kura ar savu siltumu spēj dot cerību, drošību, ticību cilvēkiem.

INNAI KLUŠAI patīk māšas darbs, it īpaši, gadiem ejot uz priekšu. Jaunībā, studējot medicīnu, izpratne par to bija maza, taču Inna aizrāva lekcija par ķirurģiju. Tas arī atstāja pārliecību, ka jāturpina strādāt medicīnas nozarē. Inna ir enerģiska, smaidīga, ar labu humora izjūtu apveltīta. Jaunībā Inna aktīvi ceļoja, brauca ar velosipēdu gan uz Kaukāzu, gan Krimu.

Ģimenes apstākļu dēļ 1984. gadā Innai nācās no Rīgas pārcelties uz Preiļiem. Darbs jaunajai māšīnai bija dažāds — gan smagāks, gan vieglāks. Jautāta, kā izmainījās situācija ginekoloģijas un dzemdību nodaļā, Inna atbild: „Tagad SIA „Preiļu slimnīca” nodaļa ir ļoti izmainījusies. Kad es uzsāku darbu slimnīcā, jaundzimušos atdalīja no mammām. Jaunās māmiņas bija vienā palātā, bet zidainis citur. Autiņus vārijām un sterilizējām. Jaundzimušie tika stingri satīti, tā kā pakustēties nevarēja. Tagad situācija mainījās — jaundzimušiem saikne ar māti nepazūd, pēc dzemdībām bērniņš ir blakus mammai vai abiem vecākiem”.

Esot nodaļas virsmāsa, Inna Kluša spēj saliedēt kolektīvu, atbalstīt to, kā arī būt stingra. „Katrai māšīnai ir jābūt ne tikai gudrai un profesionālai, bet arī ievērojama un saprotošai,” uzskata Inna. Atslodzē, no saspringtā darba ritma, Innai patīk pavadīt laukos, kopjot ziedu dārzus, arī ceļošana un ekskursijas ir Innas sirdslieta. „Braukt, lidot vai iet ekskursijā esmu gatava jebkuru brīdi!” saka Inna.

S. Savicka, SIA „Preiļu slimnīca” sabiedrisko attiecību speciāliste

## Priecīgus Vasarsvētkus!

Iedomāsimies šādu situāciju: mēs ieejam veikalā un nopērkam maizi, par ko arī samaksājam. Taču pie veikala durvīm mūs aiztur un bargi taujā, kāpēc neesam nopirkuši, piemēram, pienu, desu vai gurķus un liek maksāt arī par tiem. Jo veikals jāuztur, pārdevējam alga jāmaksā, ledusskapis produktu saglabāšanai jādarbina, plaukti jākopj. Absurds, teiksim. Nemūžam tas nav iedomājams, un tā nenotiks! Nu, nu. Nemaz tik droši nevar apgalvot, ka tā varētu nebūt. Lūk, ar elektrības piegādi jau itin drīz — no augusta — tā būs. Kas par to, ka elektroenerģiju neizmanto, vai nodedzini pavisam maz? Pats vainīgs un maksā vien ragā.

Ar elektrību vispār tādas divainas lietas. Izrādās, Latvijā elektrības cenas ir augstākās Ziemeļvalstu reģionā. Lai gan jau ilgāku laiku esam savienoti ar to brīvā tirgū, kāpēc pie mums par elektrību jāmaksā tik daudz? Tāpēc, ka esam bagāti un spējam dāsni atbalstīt dažādus atjaunojamās enerģijas ražotājus un gāzes koģenerāciju. Gan lieli, gan mazi elektrības patērētāji ar pārmerīgi uzpūstajiem maksājumiem rada milzīgu peļņu atjaunojamās enerģijas ražotājiem. Re, to visu par elektrības maksām Latvijā noskaidroja Briseles ierēdņi, kad Latvijas Ekonomikas ministrija griezās Eiropas Komisijā kādā citā ar elektrību saistītā lietā. Tās sakarībā Eiropas Komisija arī sāka interesēties, kāpēc Latvijā elektroenerģija maksā tik dārgi? Tagad mūsu pašu politiķi solās šajā lietā ieviest skaidrību. Pamazām sākas Saeimas priekšvēlēšanu laiks, un gan jau politiķi spodrinās savus mundierus, publiski izrādot rūpes par dažādām neatrisinātām lietām, un kāpēc lai elektrības cenas nebūtu starp tām?

Notikumu ziņā šī nedēļa bija visai raiba. Viens no notikumiem, kura sekas, iespējams, būs izjūtamas nākotnē, un tauta tad jautās, kā vispār bija pieļaujama šāda rīcība, ir tā sauktās Stambulas konvencijas (Eiropas Padomes konvencija par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu) parakstīšana. Šajā sakarībā visvairāk pārmetumu izpelnījās Nacionālā apvienība un tieslietu ministrs Dzintars Rasnačs, kas iestājās pret šī dokumenta parakstīšanu. Arī Latvijā četru lielāko Baznīcu (katoļi, luterāņi, pareizticīgie, baptisti) galvas — tradicionālo vērtību piekritēji — kopīgi iestājās pret šīs konvencijas parakstīšanu.

No vienas puses konvencijā pausts mērķis aizsargāt sievietes un bērnus pret vardarbību ģimenē, un pret to nevienam nevarētu būt iebildumi. Jāatgādina, ka arī bez tā viss jau ir paredzēts krimināllikumos, un vardarbība nepaliek nesodīta, ja vien cietušais vērsas tiesībsargājošās iestādēs. Taču no otras puses konvencija paredz „sociālā dzimuma”, tā sauktā „gender” uzspiešanu valstīm, kas to ir parakstījušas. Konvencija paredz, ka dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai veicinātu izmaiņas sociālās vides un kultūras noteiktajos virzienos un vīriešu uzvedības modeļos nolūkā izskaust aizspriedumus, paražas, tradīcijas un jebkādu citu praksi, kuras pamatā ir ideja par sieviešu nepilnvērtību vai par vīriešu un sieviešu lomām, kas padarītas par stereotipiem. Dzimumu līdztiesība pamazām pāraugs dzimumu atšķirību neievērošanā, un tam, ka daba, izveidojot atšķirīgus dzimumorgānus un hromosomas, vēlējusies cilvēkus iedalīt noteiktos dzimumos, vairs nebūs nozīmes. Cilvēka dzimums tiks konstruēts ar sociālo lomu palīdzību. Tēva un mātes lomai nebūs nozīmes, jo būs „vecāks numur viens” un „vecāks numur divi”.... „Konvencija iejaucas domāšanā un iejaucas bērnu izglītībā, nerespektējot bērnu vecāku tiesības izglītēt bērnus,” sacīja tieslietu ministrs. Atliek vien cerēt, ka cilvēces veselais saprāts paliks dzīvs...

Lakstīgalas vakaros ber treļļu plūdus, smaržo ievas, maigi rožainus ziedus šūpo ābeļu zari, zied tulpes. Esam pie Vasarsvētku sliekšņa. Kamēr Stambulas konvencija vēl nav ratificēta, varam droši svētku priekšvakara darbus sadalīt pēc senajām tradīcijām, — vīriešus palūgt atnest bērzu meijas, meitas norīkot noslaucīt un sapost pagalmu. Mātes uzceps plātismaizes ar rabarberiem, un visi kopā Vasarsvētku ritā apsēdīsies pie balti klāta galda. Ģimeniski, mājīgi un skaisti. Lai arī darbs dzen darbu, dvēselei ik pa laiciņam vajag svētku, kad uzkrāt spēkus jaunām darba dienām.

Priecīgus Vasarsvētkus!



# Atgriešanās. Viens no tūkstošiem stāstu



Viena no nedaudzajām Mičulu ģimenes fotogrāfijām — māte Benedikta ar mazo Jāni klēpi, līdzās viņai vecākā meita Matilde, tēvs Jēkabs ar vidējo dēlu Antonu.

8. maijā Tukuma novada Lestēnē — Lestenes Brāļu kapos — notika pagājušā gada decembrī dzimtenē no Krievijas pārvesto 236 latviešu leģiona karavīru kapu un kaplākšu svinīgā iesvētīšanas ceremonija.

Uz kādas no plāksnēm rakstīts — Jānis Mičuls. Dzimis 1922. gada 7. oktobrī, kritis 1944. gada 8. aprīlī. Viņš ir viens sešiem dzimtenē pārvestajiem latviešu leģiona karavīriem, kas Brāļu kapu komitejas apkopotajos dokumentos minēti kā kādreizējā Galēnu pagasta iedzīvotāji. Līdzās plāksnītes ar citiem uzvārdiem — Francis Čaunāns, Jānis Družuks, Pēteris Miezītis, Jāzeps Pudulis, Anatolijs Stinka, citi kritušie leģionāri, kuriem kā dzīvesvietas minēts Vārkavas pagasts, Preiļi un citas tuvākās apkārtnes vietas.

Tie bija jauni puīši, kas tagad varētu būt sirmi jo sirmi vīri. Viņi krita 1944. gada pavasarī kaujās Volkovas purvos. Ilgus gadu desmitus atdusas vieta tuviniekiem nebija zināma. Tēvi, mātes, sievas, kādam arī bērni velti gaidīja un cerēja. Tagad kritušo mirstīgās atliekas guldītas dzimtenē, cerams, dvēseles radušas mieru.

Esmu izpildījis savas vecsmātes lūgumu — apmeklēt viņas kritušā dēla Jāņa kapa vietu, nolikt ziedus un aizdegt svečīti. Tā sarunas sākumā uzsvēra leģionāra brāļa Antona dēls, arī Jānis, kurš sava onkula piemiņai par godu par Jāni nosaucis arī savu dēlu.

Annas un Jāņa Mičulu ģimene bija vienīgā, kas atsaucās Brāļu kapu komitejas aicinājumam un 8. maijā devās uz Lesteni. Vairāk kā septiņi gadu desmiti, kas pagājuši kopš Otrā pasaules kara, jebkura cilvēka mūžā ir pietiekami garš laika sprīdis, tāpēc pilnīgi iespējams, ka tuvinieku, kas atcerētos citus uz Lesteni pārvestos leģionārus, vairs nav mūsu vidū. Kāds varbūt arī neuzzināja par šo notikumu, jo plašāka informācija bija atrodama vien Brāļu kapu komitejas interneta mājas lapā.

Lai nu kā, bet Jānis nebeidz pateikt Riebiņu novada domei, kas piešķīra transportu braucienam uz Lesteni, kā arī deputātei Margaritai Krolei, kura svinīgajā pasākumā pārstāvēja pašvaldību.

Anna un Jānis redakcijas darbiniekus sagaida pagalmā un rāj pārlieku centīgo mājas sargu. Viņi mūs jau gaidījuši. Uz galda kaudzīte ar nodzeltējušām fotogrāfijām, vēstulēm no frontes, Lestēnē saņemtā nozīmīte un kapsētas plāns ar atzīmētajiem apbedījumu sektoriem. Bez šāda plāna, Jānis teic, visu dienu būtu gar kapiņu rindām jāstaigā, lai atrastu vajadzīgo.

Kā pirmo Jānis ņem ģimenes fotogrāfiju, kura varētu būt datēta ar 1923. gadu, jo onkulis tur redzams vēl pavisam maziņš, sēžot mammai Benediktai klēpi. Līdzās ģimenes galva Jēkabs un vecākie bērni — meita Matilde un dēls Antons (mūsu sarunas biedra tēvs). Anna piebilst, ka bijuši vēl divi bērni, bet tie miruši pavisam maziņi.

Ģimene dzīvojuši Ošupē, vietā, ko tagad zina saukt par lidlauku (uz Siļukalna pusi). Zemes gan bijuši tikai trīs hektāri, tāpēc Jēkabs gājis darbos muižā, strādājis arī pie vietējā mācītāja, lai varētu uzturēt ģimeni. Savulaik dienējis kavalērijā, tāpēc dikti mīļojis zirgus, kuri viņam, neskatoties uz mazo saimniecību, bijuši divi.

Bērni gājuši skolā turpat Vidsmuižā. Pēc pamatskolas beigšanas Jānis iestājies Ošupes lauksaimniecības skolā. Otrā pasaules kara pirmajos gados pieņemts lēmums, ka Ošupē jātaisa lidlauks. Neviens nav nedz prasījuši, nedz brīdinājuši, vien likuši savākt mantas un doties projām. Trīs ģimenes no mājām padzītas, bet ēkas ar kara tehniku nojauktas un sagrūstas tuvējā līnu mārķā. Vēl tagad Jānis atceras vecsmātes bēdīgos stāstus un asaras viņas acīs. Ierādīta vieta Galēnos, kambarītis lielās klēts galā. No lidlauka bijusi maza jēga, visos kara gados vien pāris reizes kāda lidmašīna nolai dusies.



Pie Lestenes Brāļu kapu sienas — kritušā leģionāra tuvinieki (pirmajā rindā no kreisās) Valentina Rubene, Jānis Mičuls, Maija Upeniece, (otrajā rindā) Maigonis Rubens un un Riebiņu novada domes deputāte Margarita Krole.

Dibinoties latviešu leģionam, brāļi Antons un Jānis iesaukti dienestā. Antons kā virsseržants dienējis Kuldīgā un sākotnēji karot neticis, bet Jānis nosūtīts uz austrumu fronti. Brāļi rakstījuši viens otram vēstules, tomēr tā arī nav tikušies. Vienā no Antona uz mājām sūtītajā vēstulē ir ziņa, ka Jānis kritis, tāda vēsts saņemta arī mājās. Viņš bijis lielgaballnieks un gājis bojā tieši lādīņa trāpījumā. Mājinieki saņēmuši arī paciņu ar Jāņa personīgajām mantām.

Vecmāte bērniem bieži rādījuši šīs lietas un stāstījusi par kritušo dēlu. Pašlaik saglabājies tikai līdzī pievienotais atsūtīto mantu saraksts — soma, kabatas lampa, 30 reihsmarkas, kalendārs, cigarešu etviņa, ziepes, lāpma diegi... Vecmāte vēl teikusi, ka Jānis bijis talantīgs zīmētājs, reiz pats sevi uzzīmējis. Taču arī šis zīmējums nav saglabājies.

Antonam tāpat nav gājis viegli. Uzkalpojies līdz virsseržantam, bijis sapieru rotas komandieris. Kara daļa nosūtīta uz Poliju, kur nokļuvis Krievijas armijas gūstā. Virsnieki tikuši nekavējoties nošauti, bet Antons izgriezies no drošas nāves, jo paspējis sev noraut uzplecus, zīmotnes. Tālākais ceļš — uz nometni Sibīrijā, no kurienes devis ziņu, atsūtot atklātni 1946. gadā.

Kad Antons atgriezies, ne māte, ne māsa viņu nav pazinušas — izkāmējis, sakumpis, zemes pelēku seju. *Pufaiņa* uz izkāmējušā stāva kā uz pakaramā karājusies. Dēliņi, dēliņi, karš tik pie visa vainīgs — Jānis atceras vecsmātes Benediktas teiktos vārdus. Viņa pārciestajā nekad nav kādu konkrēti vainojusi — ne vāciešus, ne krievus. Karš vainīgs...

Informāciju par leģionāru Mičulu Jāņa atgriešanos dzimtenē uzgājuši nejausi tieši pagājušos Ziemassvētkos. Par Brāļu kapu komitejas eksistenci zinājuši iepriekš, bet sīkāk par darbošanos nekad neinteresējušies, līdz krustmātes mazdēls Kristaps, kurš uzņēmies veidot dzimtas koku, nejausi uzgājis no Volkovas Latvijā pārvesto leģionāru sarakstu. Tūdaļ zvanijis un



Jānis Mičuls izpildīja vecsmātes lūgumu apmeklēt viņas kritušā dēla kapu. Foto no Mičulu ģimenes albuma

jautājis, vai kritušais Jānis Jēkaba dēls Mičuls no Galēniem neesot rads?

Tāda ziņa mums bija kā sniegus uz galvas, teic Anna. Tūdaļ sazinājušies ar Brāļu kapu komitejas pārstāvjiem un sapratuši, ka patiešām onkulis atgriezies dzimtenē. Kopš Ziemassvētkiem radu starpā tik vien runu esot, kā par notikušo. Dzīvesbiedri vienu nožēlo, — ka agrāk maz interesejušies par ģimenes vēsturi, cilvēku likteņiem. Tagad, kad paši nobrieduši kā vecāki, interese ir, bet nav vairs neviena, kam jautāt. Izvairīties no tādas kļūdas Jānis un Anna liek pie sirds visiem, kas lasa šīs rindas. Lai dzimta būtu stipra un ilgmūžīga, tai tāpat kā kokam jābūt arī stiprām saknēm.

Braucienam uz Lesteni Jānis atceras ar saviļņojumu. Piecu dažādu konfesiju priesteru vadītais

ekumēniskais dievkalpojums noticis Lestenes baznīcā, kuras ārsienas joprojām rāda nesadzijušas rētas — ložu un lādīņu izrautās pēdas. Mūra žogs apkārt kapiem ir kā daudzu jo daudzu Latvijas dzimtu sirdssāpju grāmata, kur iekalti tūkstošiem kritušo leģionāru vārdi un uzvārdi. Jaunās kapu kopijas atšķiras no senākajām vien ar to, ka nesen iesētā zālite vēl nav sadīgusi.

Noticis svinīgs gājiens no baznīcas uz kapu centrālo piemiņekli, skanējušas valsts augstāko amatpersonu un sabiedrisko organizāciju pārstāvju uzrunas. Garīdznieku dotā svētība, militārā sardze un goda zalves. Emocijas Jānim vēl pavisam svaigas un sakāpinātas, bet viņš jūtas laimīgs, ka izpildījis savas vecsmātes lūgumu — apmeklēt viņas dēla Jāņa kapu.

L. Kirillova





Pirmdienā, 16. maijs

<b>LNT</b>	5.00 Karambal	3.15 Ugunsgrēks 15. Seriāls.	3.45 TV3 ziņas.	22.05 Skarbais. M. f.
	5.15 Bernārd 2. Anim. f.	3.45 TV3 ziņas.	4.15 Bez tabu.	23.55 Braitonas klints. M. f.
	6.05 Marta cep.	6.02 Ciādi latviskais		2.05 Māja 2.
	6.30 900 sekundes.	(Cytaidi latviskais)		
	8.40 Dzīvīte.	6.30 Rīta Panorāma.		<b>VĪDUSDAUGAVAS TV</b>
	9.05 Dēģpunkta sestdienā 2.	8.35 Milas viesulis 10. Seriāls.		7.00 Re:TV.
	9.40 LNT ziņu Top 10.	9.35 Milas jūra. 82. sērija.		20.00 Jēkabpils laiks.
	10.45 Televēlaka skatlogi.	10.35 Televēlaka skatlogi.		20.30 VDTV arhivs.
	11.20 Keitija Forde. Kā uguns	10.50 Kepa uz sirds.		21.00 Jēkabpils laiks.
	un ūdens. M. f.	11.20 Keitija Forde. Kā uguns		21.30 Nedēļa Latgalē.
	13.05 Televēlaka skatlogi.	13.05 Milas jūra. 81. sērija.		22.00 Jēkabpils laiks.
	13.20 Ielas garumā.	17.00 Milas viesulis 10.		22.30 — 24.00 Re:TV.
	13.50 Lesija. Anim. f.	22.25. sērija.		<b>PBK</b>
	14.20 Bruņinieku Rūsiņš. Anim. f.	18.00 Dienas ziņas.		5.55 Euronews.
	14.50 Televēlaka skatlogi.	18.53 Ceturtā studija.		6.30 Ziņas.
	15.05 Mājas, kur atgriezies.	19.30 Aizliegtais pašņēmiens.		6.35 Animācijas filmas.
	Seriāls.	20.30 Panorāma.		7.00 Labrīt!
	16.05 Milas jūra. 81. sērija.	21.15 V.I.P. — Veiksme. Intuīcija.		9.00 Ziņas.
	17.00 Milas viesulis 10.	Prāts.		9.25 Labrīt!
	22.25. sērija.	22.00 Skutelis ir studijā.		9.55 Est vesels!
	18.00 Dienas ziņas.	22.15 Sporta studija.		11.00 Ziņas.
	18.53 Ceturtā studija.	23.05 Nakts ziņas.		11.30 Gaidi mani!
	19.30 Aizliegtais pašņēmiens.	23.20 De facto.		12.50 Tablete.
	20.30 Panorāma.	23.55 Nacionālie dārgumi.		13.25 Laiks rādīs.
	21.15 V.I.P. — Veiksme. Intuīcija.	0.40 Mānā meža nav neviena.		14.30 Ziņas.
	Prāts.	Multimākslinieks		14.50 Moderns spriedums.
	22.00 Skutelis ir studijā.	Hardijs Ledīšs.		16.00 Virieši un sievietes.
	22.15 Sporta studija.	1.40 Momentuzņēmums.		17.05 Vakara ziņas.
	23.05 Nakts ziņas.			17.50 Precamies!
	23.20 De facto.			18.00 Latvijas laiks.
	23.55 Nacionālie dārgumi.			18.05 Precamies!
	0.40 Mānā meža nav neviena.			18.55 Lai runā!
	Multimākslinieks			20.00 Laiks.
	Hardijs Ledīšs.			20.45 Laika ziņas.
	1.40 Momentuzņēmums.			21.15 Vajājot pagātni. Seriāls.
				23.00 Latvijas laiks.
				23.05 Vajājot pagātni. Seriāls.
				23.30 Vakars kopā ar
				Ivanu Urgantu.
				0.10 Pozners.
				1.10 Euronews.
				1.40 Nakts ziņas.
				1.55 Divpadsmit krēslu. M. f.
				3.25 Karaliska regate. M. f.
				4.50 Moderns spriedums.
				5.40 Smieklīgi videoklipi.
				<b>NTV</b>
				6.00 Šodien.
				6.10 Jauns rīts.
				9.00 Muhtars atgriežas 2. Seriāls.
				10.00 Šodien.
				10.20 Maskava. Trīs stacijas
				laukums 5. Seriāls.
				12.00 Zverināto tēsa.
				13.00 Šodien.
				13.20 Ārkārtējs notikums.
				13.50 Nodala 44. Seriāls.
				14.50 Tikšanās vieta.
				16.00 Šodien.
				16.20 Pirmstiesas izmeklētājs.
				Seriāls.
				18.00 Runājam un rādām.
				19.00 Šodien.
				19.45 Nevas prospekts. Seriāls.
				21.35 Profesionālis. Seriāls.
				23.30 Dienas kopsavilkums.
				24.00 Gluharevs. Atgriešanās.
				Seriāls.
				1.55 Tikšanās vieta.
				3.05 Zvērķāvis 3. Seriāls.
				5.00 Es tievēju.

„NOVADNIEKA” KALENDĀRS

**AGLONAS NOVADS**

- ◆ 13. maijā pulksten 16.00 Aglonas kultūras namā senioru pēcpusdienā. Par danciem rūpēsies lauku kapella "Augusti" no Līvāniem. Ieeja bez maksas.
- ◆ Lidz 31. maijam Ukrainas fotomākslinieku savienības biedra Anatola Kauškaļa fotoizstāde.

**LĪVĀNU NOVADS**

- ◆ 14. maijā pulksten 20.00 Līvānu novada kultūras centrā Līvānu novada basketbola un volejbola čempionāta uzvarētāju apbalvošana un balte.
- ◆ 15. maijā pulksten 14.00 Sutru kultūras namā Līvānu novada mākslinieciskā kolektīva sezonas noslēguma koncerts. Ieeja bez maksas.

**Rožupes kultūras nams**

- ◆ 21. maijā pulksten 14.00 Rožupes kultūras namā mākslas diena "…Vēl ir laiks". Piedalās tautas lietiskās mākslas studija "Dubna". Līvānu mūzikas un mākslas skolā, Līvānu bērnu un jauniešu centrs ar saviem darbiem. Izstādes skatāmas līdz 27. maijam. Ieeja bez maksas. Ikviena ģimene atcīnāta piedalīties illeformāta gleznas "Ģimenes fotoalbumus" tapšanā, kas veiks tiks dāvināta Rīgas Dzemdzību namam.

**Latgales mākslas un amatniecības centrs**

- ◆ 14. maijā no pulksten 11.00 līdz 15.00 pie Latgales mākslas un amatniecības centra norisināsies Līvānu novada kulinārā mantojuma tūrisma sezonas atklāšanas pasākums.

**Pirmsskolas izglītības iestāde "Rūķīši"**

- ◆ 18. maijā pulksten 9.30 pirmsskolas izglītības iestādē "Rūķīši" mazās olimpiskās spēles "Kā bitītes stropā mēs atkal kopā".

**Sporta aktivitātes**

- ◆ 20. maijā no pulksten 16.00 pie jauniešu iniciatīvu centra "Kvartāls" jauniešu olimpiāde "Nakts kedās".

**PREIĻU NOVADS**

- ◆ 24. maijā pulksten 18.00 Preiļu novada bērnu un jauniešu centra kolektīvu vokālās studijas "Mazās lāsītes" un popgrupas "Lāsītes" koncerts "Sapņu tīli". Ieeja bez maksas.
- ◆ 28. maijā pulksten 19.00 Preiļu parka estrādē vasaras sezonas atklāšana.

**Pelēču kultūras nams**

- ◆ 28. maijā pulksten 12.00 bērības svētki "Kā balta puķe bērns ir uzziēdējis".

**Ārdavas saietu nams**

- ◆ 21. maijā pulksten 11.00 ģimeņu pasākums "Māja ziedu virpulī".

**Saunas tautas nams**

- ◆ Lidz 15. maijam Anitas Rubenes-Kļavinskā rokdarbu izstāde.
- ◆ 17. maijā pulksten 13.00 Mātes un ģimenes dienas pasākums "Apskaui mani, māmiņā..."

**RIEBIŅU NOVADS**

- ◆ 13. maijā pulksten 19.00 Rušonas kultūras namā koncerts. Uzstājas "Rožupes viri".

**Stabulnieku kultūras nams**

- ◆ 13. maijā pulksten 19.00 Stabulnieku kultūras namā Mežāres kultūras nama amatierētrā "Efektis" izrāde — Danskovītes komēdija "Sivasmuotes senču laiki". Ieeja par ziedojumiem. Pulksten 22.00 balte kopā ar Kasparu Maku.
- ◆ 21. maijā pulksten 19.00 Stabulnieku kultūras namā Ģimeņu dienai veltīts koncerts. Pulksten 21.00 atpūtas vakars pie galdiņiem ar groziņiem kopā ar grupu "Paldies par dejām".

**Sīļukalna kultūras nams**

- ◆ 14. maijā pulksten 19.00 Sīļukalna kultūras namā jauniešu deju kolektīva 25 gadu jubilejas pasākums. Ieeja bez maksas.
- ◆ 21. maijā pulksten 12.00 Sīļukalna kultūras namā senioru biedrības "Sīļukalna zilaiz lakatiņš" 10 gadu jubilejas pasākums.

**Riebiņu centrālā bibliotēka**

- ◆ No 17. maija Riebiņu centrālajā bibliotēkā skatāma novadpētniecības konkursa novada izglītības iestāžu skolēniem "Lai mans novads zied" radošo darbu izstāde.
- ◆ No 21. maija Riebiņu centrālajā bibliotēkā komponista Imanta Kalniņa 75 gadu jubilejai veltīta izstāde.

**Roberta Mūka muzejs**

- ◆ 21. maijā no pulksten 20.00 Roberta Mūka muzejā Muzēju nakts "Es esmu vaļējas durvis" (R. Mūks). Grupas "Dabasu durovas" solista Arņa Slobodažņina koncerts "Pateicības gada Svētās durvis" — nodarbība ar Vidsmuļžas Romas katoļu baznīcas prāvestu Ceslāvu Mikšto, Osvalda Zvejsalnieka gleznu izstādes atklāšana, radošās apvienības "Mūka ķēķis" literāri muzikālais uzvedums "Es esmu vaļējas durvis", radoši uzdevumi par tēmu "Durvis" un muzeja darba iepazīšana radošajās grupās.

**VĀRKAVAS NOVADS**

- ◆ 20. maijā pulksten 14.10 Vārkavas novada kultūras centra zālē novada jauniešu tikšanās.
- ◆ Lidz 21. maijam Vārkavas novada kultūras centra zālē novada rokdarbnieču darbu izstāde.

**Vārkavas tautas nams**

- ◆ Lidz 21. maijam Vārkavas novadpētniecības muzeja klētī Bronīslavas Caunas izsuvumu izstāde.

**DĀRZKOPJA NEDĒĻA (13. — 19. maijs)**

- ✓ Nedēļas nogale, sākot no piektdienas, 13. maija, kā arī sestdienā un svētdienā, 14. un 15. maijs, veiktā visi augļiem, kuru galvenā vērtība ir augļi, jo tas bus **augļu dienas**. Laiks stādīt zemenes un tomātus, sēt zirņus un gurķus.
- ✓ No pirmdienas līdz ceturtdienai, 16. — 19. maijs, **sakņu dienas**. Varētu kļūt vēsāks, taču tas netraucēs saknauģu sēšanas un stādīšanas darbiem. Laiks likt zemē visu, kam raža birst zem zemes — gan kartupeļus, gan sīpolus, Sējami burkāni, bietes, redīsi, kāļi, melnsaknes, pastināki, sakņu pētersīļi. Atklātā laukā izstādāmas arī sakņu selerijas. Tikai jāatceras, ka šos augus nedrīkst testādīt par dziju. Augsnē jāterušina tikai sakņu gali, *pieri* jāpaliek virspusē, lai veidotos galīga sakne.
- ✓ Jārēķinās, ka burkāni, pētersīļi, pastināki un melnsaknes dīgst lēni. Nezaļes noteikti būs pirmās. Tāpēc, lai atvieglotu sējumu kopšanu, rindu lezīmēšanai kopā ar šo saknauģu sēklām pareizām iemet arī redīsu sēklas. Tie izaug ātri, lielās digļlapas lezīmēs kultūraugu atrašanās vietu un tad, kad bus sadīguši pamataugi, redīsi jau bus izraujami un apēdami.

Izmantoja "Sējas un Ražas Avīze 2016"



## Livānos tapusi Romas katoļu draudzes māja

Pērnā gada vasarā Livānu Romas katoļu baznīcas bijušā vecā draudzes nama vietā bija skatāms ar celtniecības materiāliem piepildīts būvlaukums. Draudzes prāvests Juris Zarāns uz žurnālistu jautājumu, kad būs gatavs jaunais draudzes nams, toreiz atbildēja, ka atbildi vislabāk zina svētais Jāzeps – finanšu un celtnieku aizbildnis.



● Pirms gada šajā vietā bija tukšs būvlaukums, bet nu Livānu Romas katoļu draudzei par prieku ir tapis jaunais draudzes nams.

Priekšstatu par to, kā ēka izskatīsies, varēja iegūt vienīgi no prāvesta rādītājam skicēm. Nav pagājis ne gads, kad draudzes nams ir jau tapis. Tiesa, pašlaik tas vēl nav nodots ekspluatācijā, taču gan mājas ārpusē, gan telpas iekšpusē liecina, ka Livāni ieguvuši vēl vienu objektu, ar ko varēs lepoties ne vien katoļu draudze un ziedotāji, kas atvēlēja līdzekļus šim cēlājam mērķim, bet arī ikviens pilsētas iedzīvotājs.

“Novadnieka” žurnālisti prāvestu Juri Zarānu sastapa rosīgi darbojamies ēkā, — jo līdz brīdim, kad māju varēs pa īstam apdzīvot, darāmā vēl daudz.

Prāvesta vadībā aplūkojām jauno namu. Tā pirmajā stāvā plaša telpa paredzēta kopējām draudzes vajadzībām, tajā varēs notikt baznīcas kora mēģinājumi, ticības padziļināšanas kursi, katehētikas nodarbības bērniem. Tāpat lejas stāvā ir telpa, kur islaicīgi varēs piemesties svēteļnieki un citi ceļotāji, kas apmeklē baznīcas. Sevišķi daudz viņu esot vasarā. Svēteļnieku vajadzībām ir ierīkotas labierīcības ar dušu, tāpat arī virtuve, kur varēs izmantot ledusskapi, uzvārit tēju, un ēdamistaba — civilizētai pašņāšanai pie galda. Pie pašām ārdurvīm ir vieta darba kabinetam, kurā prāvests varēs pieņemt draudzes locekļus, kas atnākuši ar savām vajadzībām – pieteikt kristības, laulības, vienoties par aizgājēja izvadīšanu un tamlīdzīgi.

Jaunās mājas pirmais iemītnieks – raibs mincis, kam šeit jau pašlaik dota pajumte, draudzīgi sagaida uz moderna izskata koka kāpnēm. Tās ved uz otro stāvu. Tajā dažas istabiņas paredzētas draudzes prāvestam dzīvošanai, bet pārējās telpās varēs apmesties vikārs, ja draudzei tāds būs, vai arī uzņemt ciemiņus, kas ieradušies vizītē, piemēram,



● Draudzes nama iekštelpas, kuru aparē izmantoti mūsdienīgi materiāli, ar laiku iepazīs visi apmeklētāji. Pirmo un otro stāvu savieno koka kāpnes. Tās jau novērtējis pirmais mājas iemītnieks – mincis. Foto: I. Kirilova

bīskapu draudzes vizitācijas laikā. Tāpat te var ierīkot bibliotēku ar reliģisko literatūru. Telpās dažviet redzamas lūgšanu grāmatas, svētbildes, kurām istā atrašanās vieta vēl jāpiemēro.

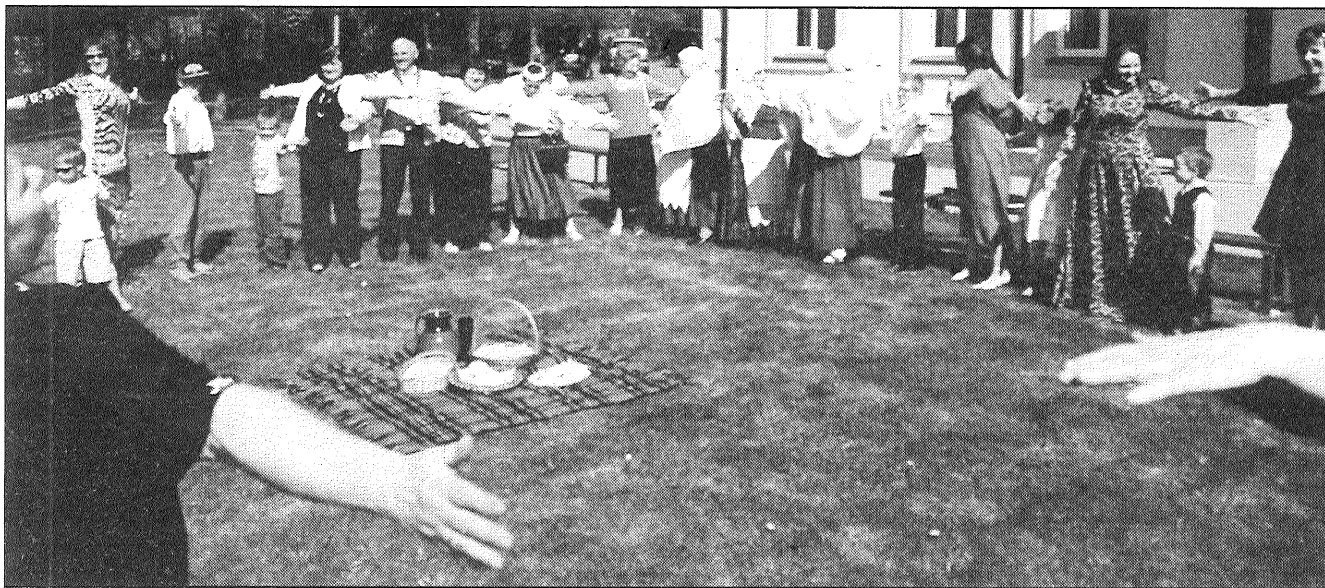
Draudzes nams uzbūvēts Dubnas vecupes piekrastē, tāpēc pa logiem paveras skaists skats uz upi, ko ieskauj pašlaik ziedošās ievas. Nama arhitektoniskā rota ir arī plašais balkons un terase zem tā.

Atbildot uz jautājumu, kad draudzes

nams tiks iesvētīts, prāvests teica, ka priekšā vēl ēkas siltināšanas darbi, kā arī teritorijas labiekārtošana. Šiem darbiem atkal ir vajadzīgs finansējums. Tā piesaistei ir sagatavoti jauni projekti, bet pašlaik esot jāpaciesas. Arhitektu gatavotajā plānā paredzētas puķu dobes, celiņi, apgaismojums un tamlīdzīgi, bet šī projekta realizācijai nepieciešami 30 000 eiro.

L.Rancāne

## Turkos tikās novada dziedošās ģimenes



● Dziedošo ģimeņu saiets pie Turku saieta nama noslēdzās ar draudzīgu apkampiem un laba vēlējumiem.

Livānu novada dziedošās ģimenes uz gadskārtējo brāļu un māsu sadziedāšanos šogad pulcējās Turku saieta namā. Mātes dienas priekšvakarā šeit notika sarīkojums, kam bija dots nosaukums “Dāvinu tev vienu dziesmas apkampiem”, svētku koncertā akcentējot to, ka, tāpat kā dzija tiek pārtīta no kamola kamolā, arī katra nākamā paaudze saņem mantojumu no iepriekšējās paaudzes. To īpaši pierādīja folkloras kopas “Turki” dziedošās Māsānu un Voitiņu ģimenes nu jau trijās paaudzēs.

Klausītāju sirdis un dvēseles aizkustināja Katrīna, Anna un Emīls Bikeriņi no Rožupes pagasta. Viņi dziedāja un muzicēja kopā ar savu māmiņu Lieni.

Rožupes pagastu pārstāvēja arī Elīna un Matīss Kūkusiliņi. Viņu duets dziedāja skaisti un sirsnīgi, bērnus atbalstīja arī mamma Inga.

Rēzijas un Madaras Māsānes dziedājums stingri apliecināja to, ka viņas ir savas vecmammās dziesmu turpinātājas.

Saviļņojošus mirkļus klausītāji izbau-

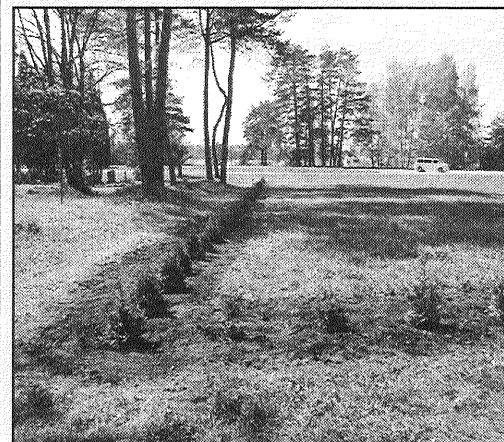
dīja, klausoties māsu Daigas Koļesničenko un Gunas Pūcītes uzstāšanos. Māsām pievienojās Daigas vīrs Oļegs. Arī abu māsu mammas Valdas Pūcītes galda salvešu kolekcija tika uzņemta ar prieku.

Svētku noskaņu papildināja skolotājas Sandras Seladinas vadītie dejojotāji no Livānu 1. vidusskolas un Livānu bērnu un jauniešu centra.

Ģimeņu, brāļu un māsu sadziedāšanās noslēdzās ar latviešu tautasdziesmu “Sīlta, jauka istabiņa”.

L.Rancāne

## Vislabāk vieno kopīgi paveiktais darbs



● Kad tūjas paaugsties un sakoplos, kapsēta būs labi norobežota no apkārtnējās teritorijas.

Triju dienu laikā Aglonas kapu teritorijā veikti labiekārtošanas darbi — ierīkots tūju dzīvžogs, informē Aglonas novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Tatjana Komare.

Aglonas novada domes 27. aprīlī sēdē tika pieņemts lēmums atbalstīt novada iedzīvotāju iniciatīvas grupu un piešķirt līdzfinansējumu 500 eiro apmērā. Pasākuma ietvaros bija paredzēts darbos iesaistīt vietējos iedzīvotājus, kas aktīvi piedalītos kapu labiekārtošanas talkās, sniegtu atbalstu projekta komandai. Savu atbalstu iniciatīvas grupai sniedza arī Latgales partijas pārstāve Janīna Kursīte, viņa nodrošināja projekta autorus ar tūju stādiem un sedza daļu no izdevumiem to iegādei.

Darbs paveikts trijās dienās. Plānos vēl ir iestādīt dzīvžogu arī gar ceļu Dagdas virzienā.

## Ģimenes radošās izpausmes — izstādē

Starptautiskās Ģimeņu dienas ietvaros Riebiņu novada Stabulnieku bibliotēka saviem interesentiem piedāvā ielūkoties Bolto ģimenes no Stabulnieku pagasta Krišobu sādžas radošajās izpausmēs, kuras skatāmas izstādē turpat bibliotēkā, informē Stabulnieku bibliotēkas bibliotekāre Biruta Čaunāne.

Bolto ģimenes kopējā nodarbošanās ir piena lopkopība, taču viņi prot atrast laiku katrs savam vaļaspriekam. Gunārs pēc profesijas ir galdnieks, izstādē aplūkojami darinājumi no koka — svečturi, suvenīri, gleznas, trauki. Astoņdesmito gadu beigās pielicis roku arī pie Pastaru vējdzirnavu restaurēšanas darbiem. Lidijai patīk un padodas gatavot ēst, tomēr izstādei viņa atvēlējusi rudens un ziemas vakaros tapušos cimdu un zeķes, kā arī kolāžas, kas veidotas no dabas un mākslīgiem materiāliem. Vēl Lidijas mīlestības lokā ir krāšņumaugi, mājas no agra pavasara līdz pirmajam sniegam ieskauj krāšņi ziedošas puķes. Gunāra mamma Emīlija aprīlī nosvinēja 85. mūža gadskārtu, brīvbrīžos bijusi liela cimdu un zeķu adītāja. Arī viņa izstādei atvēlējusi ko no saviem darbiem, kas vēl nav atdāvināti radiem un draugiem.

Izstāde būs aplūkojama visu maiju.

## Atbalstīts Latvijas simtgadei veltītais jauniešu projekts

Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra apstiprinājusi Preiļu novada domes projektu “Preiļu novada stāsti Latvijas simtgadei”. Projekta īstenošanai piešķirts valsts budžeta finansējums 3498,80 eiro, projektu realizēs jauniešu centrs “CĒTRI” (projekta vadītāja Santa Ancāne).

Projekta ietvaros paredzēts fiksēt Preiļu novada vecāko iedzīvotāju stāstus un atmiņas par Preiļu novadu un Latviju, iepazīt novada kultūrvēsturiskās vietas un veicināt jauniešu lokālpatriotismu, piedaloties tematiskos pasākumos un neformālās izglītības aktivitātēs.

Sadarbības partneri ir Preiļu novada represēto biedrība “Likteņa ceļš”, nodibinājuma “Viduslatgales pārnovadu fonds” jaunieši, Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs un biedrība “PAKAC”. Dažādas aktivitātes paredzētas no maija līdz septembrim.



## Preiļos aizvadīts mūsdienu deju festivāls “Kad galvā pavasaris 2016”



● Deju grupas “Elize” 1.-3. klases dejotāji kopā ar skolotāju Oksanu Kitajevu.

Preiļu kultūras namā uz sesto mūsdienu deju festivālu “Kad galvā pavasaris 2016” 28. aprīlī bija pulcējušies dejotāji no četriem novadiem. Festivālā piedalījās 20 dejotāji no Rēzeknes novada, 21 – no Pļaviņu novada, 30 – no Vārkavas novada un 100 dejotāji no Preiļiem. Anita Kološova, Preiļu novada bērnu un jauniešu centra direktore vietniece, informēja, ka ar katru gadu palielinās festivāla dalībnieku skaits, kā arī tiek pārstāvēts vairāk novadu. 2013. gada festivālā piedalījās 96 dalībnieki, 2014. gadā – 140, 2015. gadā – 157 un šogad – 171 dalībnieks.

Skatītājiem tika piedāvāti 19 deju priekšnesumi, ko izpildīja 11 mūsdienu deju grupas: Preiļu novada bērnu un jauniešu

centra deju grupa “Elize” (4-5 gadi, 1.-3. klašu un 4.-6. klašu dejotāji, vadītāja Oksana Kitajeva), Vārkavas novada sporta skolas deju grupa “O.K. Dance” (1.-2. klašu, 3.-4. klašu un 7.-10. klašu grupas, vadītāja Oksana Kitajeva), Preiļu 2. vidusskolas 2. klases deju grupa, deju grupa “SMILE” (3.-4., 5.-7. klase, vadītāja Rimma Gavrilova), Rēzeknes Nacionālo biedrību kultūras nama horeogrāfiskais deju ansamblis “Kolorīts” (4-5 gadi, 6-7 gadi, 8-10 gadi, vadītāja Jolanta Roslova), Pļaviņu novada mūsdienu deju grupa “Cristal” (3.-9. klase, vadītāja Tatjana Zagorska).

Sagatavoja L.Rancāne

## Skolēni Latvijā savāc 27 tonnas bateriju un 1185 tonnas makulatūras

Noslēgušies Zaļās jostas organizētie ikgadējie makulatūras, izlietoto bateriju un elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu vākšanas konkursi, kas tika rīkoti sadarbībā ar Valsts izglītības satura centru, AS “Latvijas valsts meži”, AS “BAO” un SIA “Līgatnes papīrs”. Šajos konkursos aktīvi piedalījās un ļoti labus rezultātus sasniegta arī Preiļu novada bērni, informē Preiļu novada domes mājas lapas satura redaktore Ilona Vilcāne.

Izlietoto bateriju vākšanas konkursā “Tirai Latvijai!” 2015./2016. mācību gadā Preiļu 1. pamatskola ar 1569,80 kilogramiem ieguva pirmo vietu pēc lielākā savāktā daudzuma izglītības iestādē, savukārt aktīvākais audzēknis Latvijā

bija Preiļu 1. pamatskolas skolēns Aigars Ūtināns, kurš savāca 1209,80 kilogramus bateriju. Rezultātā ar kopējo savāktu bateriju daudzumu 1758,2 kilogrami Preiļu novads ierindojies pirmajā vietā starp novadiem. Konkursā piedalījās trīs Preiļu novada skolas – Preiļu 1. pamatskola, Salas pamatskola un pirmsskolas izglītības iestāde “Pasaciņa”. Kopā valstī bateriju vākšanas konkursā piedalījās 219 skolas un tika savāktas vairāk nekā 27 tonnas izlietoto bateriju.

Savukārt makulatūras vākšanas konkursā pēc lielākā savāktā makulatūras daudzuma izglītības iestādē Preiļu 1. pamatskola ar 21 209 kilogramiem ierindojusies 2. vietā, un Markuss Osipovs no Preiļu 1. pamatskolas ar 7194,20 kilogramiem savāktās makulatūras ir atzīts par otro aktīvāko audzēkni valstī. Konkursā piedalījās četras

Preiļu novada skolas – Preiļu 1. pamatskola, Preiļu 2. vidusskola, Pelēču pamatskola un Priekuļu pamatskola. Makulatūras vākšanas konkursā kopā piedalījās 409 skolas un tika savāktas vairāk nekā 1185 tonnas.

Tādējādi bērni kopīgiem spēkiem ir veikuši būtisku ieguldījumu tīras Latvijas vides saglabāšanā un dzīves kvalitātes uzlabošanā.

Noslēguma svētki – bērnu vides festivāls “Mēs par tīru Latviju!” – norisināsies 27. maijā Rīgā, Lucavsalas Atpūtas parkā, kurā pulcēsies Latvijas izglītības iestāžu audzēkņi, viņu vecāki, skolotāji un citi atbalstītāji, kas piedalījās Zaļās jostas ikgadējos makulatūras, izlietoto bateriju un elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu vākšanas konkursos.

## Latvijas mazpulcēni sacentās veiklībā un attapībā

Līvānos notika Latvijas mazpulku XXI sporta spēles, ko organizēja Līvānu bērnu un jauniešu centrs un Mazpulku Rīgas klubiņš. Spēļu koordinatore pienākumus bija uzņēmusies Līvānu novada mazpulku koordinatore un Līvānu 279. mazpulka vadītāja Dace Rudzāte.

Uz sporta spēlēm ieradās 69 komandas – 276 mazpulcēni no 56 mazpulkiem. Bija pārstāvēti dažādi Latvijas novadi. Kopā ar bērniem ieradās arī 70 mazpulku vadītāji un atbildīgās personas. Spēles ritēja trijās vecuma grupās. Lai pasākums notiktu raiti, bija nepieciešami arī brīvprātīgie palīgi. Šos pienākumus uzņēmās 20 mazpulcēni no Mazpulku Rīgas klubiņa, kā arī 60 brīvprātīgie tiesneši un palīgi no Līvānu 1. vidusskolas un Līvānu 279. mazpulka. Viņi tiesāja 34 dažādās sportis-

kajās aktivitātēs.

Viss Līvānu 1. vidusskolas pagalmā, stadions un ceļš līdz Latgales mākslas un amatniecības centram bija piepildīts ar bērniem, kas skrēja, leca, meta.

Mazpulcēnu vidējā grupa bija iesaistīta arī kāda detektīvstāsta izvērtēšanā. Viņiem vajadzēja noskaidrot, kurš mēģinājis kaitēt Līvānu muižas muižkungam Livengoftam. Katrs no “muižas ļaudīm”, ko pārstāvēja tiesneši, bija sagatavojis kādu “pāridarījumu” “muižkungam”, kā arī bija jāveic sportiskie pārbaudījumi. Dažām komandām tomēr izdevās atklāt vainīgos: ārstu, kurš, gribēdams labu, “muižkungu” pārbaroja ar zālēm, dārznieku, kura lietotie pesticīdi caur augsni nonāca akā, pavāru, kurš “kungu” ēdināja ar “roltoniem”, un trauku mazgātāju, kas pielietoja dažādus ķīmiskus šķīdumus.

Jaunākajā grupā par uzvarētājiem kļuva Mazsalacas mazpulcēni, otro

vietu ieguva 29. Ziemeru mazpulks, trešo – Staļģenes mazpulks. Vidējā grupa par sportiskākajiem atzīts 297. Līvānu mazpulks, kas izcīnīja pirmo vietu. Otro un trešo vietu ieguva Jaunpils – Viestu un Striķu mazpulki. Vecākajā grupā pirmajās trijās vietās ierindojās Nautrēnu, 295. Seces un 104. Dagdas mazpulks.

Mazpulku vadītāji savukārt iepazīs ar Latgales mākslas un amatniecības centru, vizināsies ar prāmi pāri Daugavai. Pie pieminekļa plostniekiem zem baltiem bērniem sagaidīja balti klāti galdi. Baltā galdauta svētkus sarīkoja Jersikas 505. mazpulka vadītāja Guna Smelcere.

Noslēgumā Līvānu kultūras centrā koncertu sniedza tautas deju kopa “Silava”, bet folkloras kopas “Ceiruleits” dalībnieki mazpulcēnus vedināja dejojot.

L.Rancāne

## HOROSKOPS NEDĒĻAI

(16. – 22. maijs)



**Auns.** Ja tevi nodarbina domas par pasaules nepilnībām, vainīgos nemeklē, steidz novērst trūkumus, kamēr apstākļi tam ir labvēlīgi. Nelauzi galvu par to, kā izvairīties no grūtībām, pildī savus tiešos pienākumus, jo, cik padarīsi, tik arī saņēmsi, un ne centa vairāk.



**Vērsis.** Jaunus apgriezienus uzņems radošie procesi, kuros esi iesaistījies. Atceries, iespējams, jau sen gribēji sākt kaut ko tādu, kur tavš radošais gars spētu izpausties pilnā mērā? Tomēr slēgt līgumus vai parakstīt dokumentus, kas saistīti ar tālāku nākotni, nav ieteicams. Noraidi jebkuru piedāvājumu, kas saistīts ar risku, bīstamām izklaidēm vai ekstrēmu rīcību.



**Dvīņi.** Meklē laimi un prieku sevī, nodarbojies ar to, kas tev mīļš un tuvs. Vairies no svešas ietekmes intīmajā telpā. Dzīvo lokāli, tomēr plānus kal ar vērienu. Negaidītas atklāsmes priecēs un ļaus palūkoties uz dzīvi optimistiskāk. Saglabājot gaišu skatu uz dzīvi, vieglāk tiks pāri nebūšanām un spēsī saskatīt pārļācīgas vērtības arī ikdienišķajā.



**Vēzis.** Darbojies komandā. Tomēr, pirms piekristi ilglaicīgai sadarbībai, pārrunā katru līgumā uzrakstīto punktu. Atrodi laiku savu iemaņu pilnveidošanai. Centies būt maksimāli lietīšks, met pie malas traucējošas emocijas, runā pēc būtības. Esi ne vien vērigs, bet arī izvēlīgs! No sabiedriskajām aktivitātēm izvēršies tā, no kurām ir kāda jēga. Var saasināties senāka kaite.



**Lauva.** Lai pilnvērtīgi īstenotu karjeras iespējas, kuras pavērsies tuvākajās dienās, tiec vaļā no personīgā svarīguma. Tas būs labs pārbaudījums tavai augstsirdībai un spējai dalīties ar vērtībām, ko uzskati par paša pelnītām un sviedriem slācītām. Turpmāk liec lietā iemaņas un prasmes, ko esi apguvis. Veiksmei traucēs karstasinība, palīdzēs mērenība.



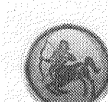
**Jaunava.** Iespējama patīkama atkarredzēšanās ar skolas vai studiju biedriem, par sevi var atgādināt seni notikumi, kaislības un aizraušānās. Vēlāk centies nepalaist garām neko svarīgu izglītības jomā. Uzlabo svešvalodu zināšanas, komunikācijas prasmes, sadarbojies ar ar pedagogiem, psihologiem.



**Svari.** Pat ja strīdos tiks laužts ne viens vien šķēps, ieguldītais laiks un enerģija nebūs tērēti velti. Tikai rezultāti nebūs tūlītīgi, un taustāms labums būs pēc laika. Ģimenes apspriedes beigsies ar vērtīgiem ierosinājumiem, idejām un plāniem par dzīvokļa labiekārtošanu vai radniecīgo saišu stiprināšanu. Uzmanīgi apejies ar darba instrumentiem un dažādām iekārtām.



**Skorpions.** Neatstāj novārtā sabiedriskās aktivitātes. Starp daudzumiem lietīšķiem kontaktiem var gādīties tikšanās, kas modinās pozitīvas emocijas. Runā, ko domā, dari, kā jūti, – tevi sapratis un atbalstīs. Ja pēc sirsniņās attiecības noproti, ka kāds kolēģis labprāt iepazītos ar tevi tuvāk, iedrošini viņu.



**Strēlnieks.** Mērķtiecīga rīcība dos iespēju rast veiksmīgu sociālo problēmu risinājumu, saņemt gan morālu atbalstu, gan finansiālu atfīdzību, varbūt pat vairāk, nekā cerēji. Ja nepārspīlēsi un enerģijas uzplūdā savos plecos neuzkrausi pārāk daudz, atliks laika arī atpūtai un izklaidēm.



**Mežazis.** Sekmēsies radoši darbi, prezentācijas un sportiskas aktivitātes. Mīlestība sniegs spēku, palīdzēs pārvarēt neveiksmes. Atrodi laiku redzesloka paplašināšanai. Kad pietrūkst padoma, atceries agrāk mācīto, reāli novērtē spēkus un pievērsies tikai tām problēmām, kas attiecas tieši uz tevi.



**Ūdensvīrs.** Iesāko darbu pabeigšanu var aizkavēt neskaidrības finanšu plūsmā. Esi korekts un pragmatisks, punktuāli seko katram sīkumam, tad sarežģījumu būs mazāk. Palīdzība no malas būs maz iespējama, taču tas nāks tikai par labu, jo tiks pašam sasprindzināties un meklēt veidu, kā nopelnīt. Rūpējies par sociālo statusu un reputāciju.



**Zivis.** Paziņu lokā var parādīties sen nerēdzēti laudis, ar kuriem iepriekš ir iesāktas, taču nav līdz galam pabeigtas nopietnas sarunas vai īstenots kāds kopīgs plāns. Ar strauju darba tempu lepoities nevarēsi, toties tavi lēmumi būs nekļūdiģi. Neļauj sevi steidzināt, tas padarīs tevi paviršu, nevērīgu. Vilcināšanos attaisno ar frāzi – labāk vēlāk nekā nekad.







## SLUDINĀJUMI, NEKROLOGS, LĪDZJŪTĪBAS

SIA "ALNIAS" IEPĒRK ZĀGBALĶUS EUR/m <sup>3</sup>					
Garums/ diametrs	Egļe				
14-17	3,7	4,3	4,9	5,5	6,1
18-24	45	45	45	45	45
25+	60	60	64	62	62
	63	63	65	65	65
Garums/ diametrs	Priēde				
14-17	3,7	4,3	4,9	5,5	6,1
18-24	44	44	44	44	44
25+	58	58	58	58	58
	58	58	60	58	60

Garumus iepriekš saskaņot! Piegādes vieta: Varakļāni. Ir transports! [www.alnias.lv](http://www.alnias.lv)  
**SAMAKSA VIENAS DIENAS LAIKĀ!**  
Tālr. 29806775, 25916403, 64866070.

### Aku urbšana

(artēzisko).  
Tālr. 29142220.

### DZIĻURBUMI.

Tālr. 26526049.

### SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, kazas, zirgus, cūkas.

Labā cena. Samaksa tūlītēja. Svāri.  
Tālr. 26142514, 20238990.

### SIA "SENLEJAS" PĒRK

liellopus, teļus, jērus.

Samaksa tūlītēja.

Tālr. 26190124, 26319888, 65322454.

### SIA Lauku Miesnieks

iepērk mājlopus.

Augstas cenas.

Samaksa tūlītēja. Svāri.

Tālr. 20207132.

### DAŽĀDI

Piedāvā darbu liellopu fermā. Alga no 400 eiro. Tālr. 20205398.

Visu modeļu DZIRDES APARĀTI, to rezerves daļas, barošanas elementi, bezmaksas pielaišana, labošana, pārdošana  
18. maijā no plkst 11.00 līdz 15.00  
SIA «Preiļu aptieka» telpās  
Preiļos, Raiņa bulvārī 5.  
Tālr. 26019076.

Pārdod metāla jumtus un notek sistēmu no ražotāja.  
Cena no 4,55 EUR/m<sup>2</sup>.  
T.26368028.

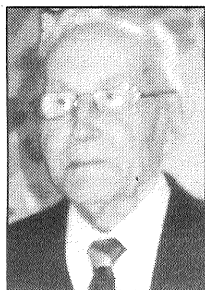
### Uzņēmums steidzami aicina darbā PROFESIONĀLU BIŠKOPI.

- darbs Latgales reģionā, Daugavpils novadā;
  - nepieciešama autovadītāja apliecība un prasme vadīt auto;
  - varam nodrošināt pastāvīgu darbu visu gadu (nevis tikai uz sezonu);
  - nodrošinām ar darba automašīnu;
  - vajadzības gadījumā nodrošinām dzīves vietu;
  - nodrošinām pilnas sociālās garantijas;
  - atbilstošas kvalifikācijas darba pretendentiem labas karjeras izaugsmes iespējas.
- e-pasts: [andis.andrusko@gmail.com](mailto:andis.andrusko@gmail.com)  
Tālr. 29552239; 26132966.

Pērk piena teļus, bullišus, telītes, gaļas šķirnes krustojumu bullišus līdz 100 kg.  
Tālr. 28686658; 26253977.



SIA "LATVIJAS GAĻA" iepērk liellopus, aitas, jaunlopus, zirgus. Samaksa tūlītēja. Svāri.  
Tālr. 28761515.

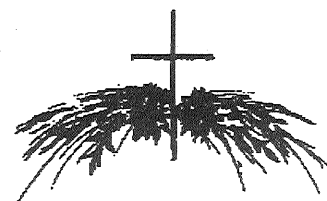


89 gadu vecumā 8. maijā mūžībā aizgājis **STAŅISLAVS ANTĀNS.**

Staņislavs Antāns dzimis 1927. gadā 3. janvārī Aizkalnes pagastā pie Solkas ezera zemnieka ģimenē. Kad Staņislavam bija seši gadi, nomira viņa tēvs. Rūpes par četriem dēliem un divām meitām gulās uz mātes pleciem. Pēc pamatskolas beigšanas Staņislavs iestājās Aglonas ģimnāzijā. Tālāk sekoja studijas Daugavpils skolotāju institūta Vēstures — literatūras fakultātē. Pēc institūta beigšanas, pirmā darbavieta — Vārkavas 7-gadīgā skola. 1949. gadā Staņislavu iecēl par Kalupes 7-gadīgās skolas direktoru. Staņislavs Antāns veiksmīgi strādāja par skolas direktoru gan Skudrišu 7-gadīgajā skolā, gan Vārkavas 7-gadīgajā skolā, gan Priekuļu 8-gadīgajā skolā. No 1978. gada Staņislavs dzīvoja Aizkrauklē. Sākumā viņš strādāja par Stučkas rajona profesionālās skolas direktoru, pēc tam par Odzinas 8-gadīgās skolas direktoru. Darba mūžs bijis 55 gadu garumā, no tiem 36 gadi skolas direktora amatā. Par savu darbu Staņislavs Antāns saņēmis daudz pateicības un apbalvojumus. Savu bijušo kolēģu un audzēkņu atmiņās vienmēr paliks kā ziņošs, saprotošs, atsaucīgs un labestīgs skolotājs un direktors.

Staņislavu Antānu izvadīs 14. maijā plkst. 15.00 no Sērenes pagasta Totēnu kapu kaplietas.

Preiļu novada Izglītības pārvalde izsaka līdzjūtību Staņislava Antāna tuviniekiem un līdzgaitniekiem.



Vējš piekļāvē ar tumsas spārnu,  
Dziesmā gaisma — klusums mūžu  
sedz.  
Izsakām visdziļāko līdzjūtību  
Antona UPENIEKA ģimenei,  
viņu pāragri zaudējot.  
SIA "Automobilists"

Par vienu cilvēku tuvāko  
Tev tagad mazāk būs...

Patiesi jūtu līdzī  
skolas draudzenei  
Ilzei Mikulei, TĒVU  
aizsaulē aizvadot.

Dace Liniņa

## Stipriniet bērnu imunitāti! Gatavojieties vasarai laikus!

Ārsti norāda – lai mazajiem daudz spēka atpūtai un laba veselība, pavasarī ir istais laiks imunitātes stiprināšanai. Mazo ekspertu skolas ([www.mazoekspertuskola.lv](http://www.mazoekspertuskola.lv)) pediatre Anna Birka iesaka vairākus padomus, kas palīdzēs pienācīgi sagatavoties vasaras izklaidēm.

### IMUNITĀTEI UN VESELĪBAI

✓ Jo vieglāk, jo labāk. Pavasarī ir viltīgs – saulē ir karsti un ap stūri ēnā jau ir auksti. Pamazām pieradini bērnu un sevi vieglākam apģērbam un izvēlies drēbes atbilstoši laikapstākļiem. Viens variants ir tērpiņš "kārtās". Otrs – rezerves jaku, cepuri un cimdus iemet somā vai ratos. Tā varēsi pielāgoties temperatūras svārstībām. Ja pēkšņi sācies karstāks laiks, pārliecīnies, lai mazais nav pārtuntulēts. Lieku reizi to atgādini arī bērnudārza audzinātājam.

✓ Zāle, smiltis, akmentīni – dabīgā pēdu masāža! Pēc pirmā pērkona negaisa var sākt staigāt ar basām kājām, tomēr tas jā dara pakāpeniski, konsultējoties ar pediatru – viss atkarīgs, cik rūdīts ir bērns. Iespēju robežās ļauj bērnam pārvietoties ar basām kājām pa zāli un citiem



dabas materiālu segumiem (čiekuriem, skujām, smiltīm, akmentīniem). Tāpat arvien biežāk vēdini māju, ver vaļā logus! Tas mazo norūdis.

✓ Vitamīns stiprai imunitātei. D vitamīns, kas radies saules ietekmē, asinis paliek divas reizes ilgāk par to, kas uzņemts ar uzturu, piemēram, zivīm, olām, sieru u.c. Nav vēlams atrasties saulē par ilgu un pārsausuloties, tomēr bērnam ieteicams būt saulē vismaz trīs reizes nedēļā pa 15 minūtēm. Papildus saules peldēm iekļauj uzturā ar D vitamīnu bagātinātus produktus,

brokastu pārslas, Danonki biezeņa, siersieriņus vai jogurtus.

### DZĪVESPRIEKAM UN SPĒKAM

✓ Pašu gatavoti "modes ēdieni". Patlaban veselīga dzīvesveida fani aizrāvušies ar tādiem "superproduktiem" kā nātres, pienešas, kvinoja u.c. Reti kurš bērns ar prieku ko tādu ēdīs! Tā vietā atceries par pierastākiem produktiem, kas var kļūt par ikdienas "modes" uz kodu, it sevišķi – ja bērns pats piedalījies tā audzēšanā vai

gatavošanā. Piedāvā svaigi sagrieztus ķirbjus, saldētas upenes, burkānus – gareniski grieztus vai veselus, vai sarīvētus ar rozīnēm, biežpienu ar pašu uz palodzes audzētiem lociņiem vai dillēm.

✓ Sportiskas izklaides. Vai tas būtu velosipēds, skrejriteņis vai skrituļslidas – jebkura veida izkustēšanās raisīs apetīti un uzlabos garastāvokli. Galvenais – nodrošini mazo ar atbilstošu inventāru (ķiveri, ceļu sargiem u.tml.), kā arī ērtu, laikapstākļiem atbilstošu apģērbu.

✓ Bērniņas spēles. Kā mudināt mazo pavadīt vairāk laika svaigā gaisā? Pastāsti un parādi spēles no tavas bērniņas – klasiņas, lecamās gumijas, "Akmeņi, lec laukā", paslēpes, "Augstāk par zemi" u.c. Ļauj bērnam sasmulēties, jebkurus traukus var iztīrīt, rokas un seju – nomazgāt. Idejas pagalma spēlēm iespējams atrast [www.milakspele.lv](http://www.milakspele.lv).

### DROŠĪBAI UN SIRDSMIERAM

✓ Vakcīna – vienīgais veids, kā izvairīties no ērcu encefalīta. Līdz divu gadu vecumam to var veikt pie ģimenes ārsta ar atļauju. Citur vakcīna vidēji maksā 31 eiro. Atceries – ērces mīt arī pilsētu parkos, un ar encefalītu var inficēties, dzerot

neapstrādātu kazas pienu.

✓ Dabīgi odu atvairītāji. Līdz ar silto sezonu mostas arī odi. Izmanto dabīgus līdzekļus – istabā uz palodzes noliec ģērānijas vai lavandas, pie bērna gulētīņas lina maisiņos saber vai citronā sadur krustnagliņas. Tās var ielikt arī ratiņos, ejot pastaigās.

✓ Nost ar lapsenēm! Sākoties siltajam laikam, augļu un ogu sezonai, papildu uzmanību pievērs lapsenēm. Dzen tās prom no dzērieniem un izrunājies ar mazo, ka šo "zvēru" nevajadzētu spiest nost ar plikām plaukstām vai pēdām.

✓ Suņi un kaķi ir draugi tikai pasakās. Pastāsti bērnam, ka svešiem dzīvniekiem nevajadzētu ķerties ap kaklu. Pieskati mazo, pat ja esat kopā ar savu, kaimiņu vai draugu suni.

✓ Dubults neplīst. Atkārtotiet kopā ceļu satiksmes, ugunsdrošības un ūdens tilpņu noteikumus. Nokūstot sniegam, ceļu satiksmē kļūst arvien intensīvāka. Lieks solis tālāk no ielas pasargās tevi un mazo arī no apšlakstīšanas ar peļķu ūdeni. Vērts atgādināt veco, labo patiesību – neļauj spēlēties ar sērskociņiem! Un NEKAD nelaid mazo vienmuļu pašu peldēties! Svāri, lai bērns vienmēr peld uz krastu, nevis pretējā virzienā.